

ב-1956 יוחל בהפקת נחושת ממכרות נחל תמונע, הזן „מכרות שלמה המלך“

5 מיליוני ל"י יושקעו במפעל שיעסיא 200 עובדים

פרוי נלסון גליק, שקבע כי כבר לפני 4.000 שנה הפיקו הפרעני נים המצרים נחושת ואחריהם הס' שינו מלכי יהודה, הנבטים והביזאנטיים.

בסיריו הרבים גילה נלסון גליק 7 יישובים, כבשניהיתוך רבים, חומות בתים, ערימות סיגים וחרסים, המעידים על חשיבותם של מכרות הנחושת בימי קדם.

סקר ממנישך ונחל תמונע

עם קום המדינה נערך באזור סקר מדוקדק בעזרת קידוחים נסיוניים וכר' יית נקבות בהרים. הסקר נסתיים בראשית 1954. סרביה דוגמתהעפר גשלי חו לבלגיה ולגרמניה לשם קביעת ארי כותם ושיטת ההפקה הוולה והרצויה ביותר. לאחר שנים של חקירות ונס' יונות סוכם עתה בחוגי משרד הפיתוח להתחיל בהפעלת המעשיית של המכרות.

בהתאם לתוכנית, יוחל השנה בוקיפח המכונות, הבאת המים והכשרת הררי כים ובראשית שנת 1956 יוחל בהפקת הנחושת עצמה. תוך שנתייצור אתה יגיעו להפקת כמות נחושת שת ספק את מלוא תצרוכתה של הארץ. המגיעה כיום ל-1.500 טונות לשנה. תוך 4 שנים יגיע הייצור ל-6.000 טונות, אשר ישוקו בחלקם הגדול לארצות-חוץ.

5 מיליון לירות יושקעו

במיתקני-הכרייה יושקעו כ-5 מיל' ני לירות. לפי הערכת משרד הפיתוח, יהיה ערך הנחושת שיופק בשנה הראשונה, כ-2 מיליון דולאר. המפעל יע' סיק בראשיתו כ-200 עובדים, שיגורו באורח זמני באילת וממנה יוסעו לע' בודתם. עם התפתחות הייצור יוקמו במקום שיכוניקבע לעובדים ומשפחתיהם אשר יאוחו להשתקע בערבה. לעומת זאת סוכם, כי עפרות המני נאן הנמצאים באזור, אינם כדאיים להפקה. על שום היוחס דלים באי' כותם וכמותם. בפני משרד הפיתוח הומלץ שלא להתחיל בהפקת המנגאן מהנב.

מאת עזרא ריבלין, כחבנו בנגב

אילת, יום ה' — באזור עפרות הנחושת אשר לפתחו של נחל-תמונע היורד לערבה במרחק 30 ק"מ מצפון לאילת, הידוע בעולם ובארץ גם בשם „מכרות המלך שלמה“ — החלה מסתמנת עתה תוחה לקראת הפעלתם של המכרות. מקווים שבראשית 1956 יוחל בהפקת הנחושת בממדים תעשייתיים.

ההתיישבות החקלאית בערבה.

כזכור, הוכרז חגיגת על התחלת התיישבות של-קבע לאורך הערבה ומ' סיבות בלתי-ברורות טרם נגשות עד' כה לביצוע הלכה למעשה.

גופרית להפרדת הנחושת.

בחוגי משרד הפיתוח כבר הוחלט, בהתייעצות עם מומחי החברה הבלגית ומומחים אחרים ששותפו בבדיקת העפרות שבנחל-תמונע, על שיטת ההפקה שתיעשה באמצעות גופרית ושיטה כמיים. הגופרית הירכש בארצות-חוץ ותיהפך בארץ לחומצה גופריתית. מ' כל סוגה גופרית אפשר יהיה לייצר 3 טונות חומצה גופריתית ובעזרתם לה' פיק סוגה אחת של נחושת נקיה.

מעריכים את כמות עפרות-הנחושת באזור נחל-תמונע ב-7 מיליון טונות, שמהם אפשר יהיה להפריד כ-100 אלף טונות מתכת-נחושת, הטהורים כ-1,5% מכלל העפרות. בארצות-הברית, למשל, ידועים אזורי מכרות שאוחו הנחושת שבהם אינו עולה על 1.

המיתקנים והציוד — מגרמניה

לכתבנו נודע, כי כבר נמסרו ההד' מנות להבאת מיתקני ההפקה, הציוד הכבד והמכונות, באמצעות חברת-השי' לומים מגרמניה. תוך זמן קצר יתחיי' לו להגיע ארצה המשלוחים הראשוני' נימ ויוחל בהצבתם בשטחי המכרות. כן יגשו בקרוב לסלילת קטע הכביש לאילת.

„מכרות המלך שלמה“ נתגלו מח-דש רק לפני כ-20 שנה ע"י חוקר גרמני. ונחקרו לראשונה בשיטתיות ע"י הצרפיות והגיאולוג הנודע

כצעד ראשון ויגשו עתה משרד הפיתוח והחברת „מחצבי-ישראל“, שבי' גב, לעריכת שכשרת של קידוחי-מים באזור נחל-תמונע. ואמנם, בעומק לא רב נתגלו מים טובים, המבטיחים כמור' יות ניכרות לצורכי ההליכה-הייצור.

המים על חשבון ההתיישבות בערבה?

קיימת גם תוכנית לאספקת מים ממרחקים, במקרה שקידוחי המקום לא יספקו את הכמות הרבה הנדרשת לה' פקת הנחושת בשיטה ה„רטובה“. חוש' בימ לנצל גם את מימי עין-רדיאן ואפילו את מי ים-סוף, שיוזרמו למכ-רות ע"י צינור-פלדה רחבי-קוטר.

בין תושבי הנגב הדרומי

רווחת הסכרת; כי צריכת המים העתידה של מפעלי הנחושת, מהווה כבר כיום גורם מעכב בביצוע תוכניות